

informator

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

NR 3 (15)

LIPIEC — WRZESIEŃ

1980

1944

XXXVI

1980

SENAT I KOLEGIUM REKTORSKIE

Dies diem docet — stara maksyma łacińska przyświecała 16 maja uroczystościom nadania najwyższych godności akademickich doktoratów honoris causa UMCS dwóm uczonym — prof. dr. Mikołajowi G. Maksymowiczowi ze Lwowa (ZSRR) i prof. dr. Wacławowi Szybalskiemu z Wisconsin (USA). Uroczystości rozpoczęły się o godz. 11.00 kiedy w tradycyjnych strojach członkowie Senatu UMCS pod przewodnictwem rektora uczelni prof. dr. hab. Wiesława Skrzydły zajęli miejsca na podium w Chatce Żaka. Chór akademicki zaintonował *Gaude Mater Poloniae*. Rektor UMCS poinformował zebranych o uchwale Senatu uczelni przyznającej kolejne 15 i 16 doktoraty honoris causa dwóm naukowcom. Na widowni miejsca zajęli zaproszeni goście, wśród nich sekretarz KW PZPR w Lublinie doc. dr hab. Wiesław Śladkowski, radca kulturalny ambasady USA John Kordek, przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich, pracownicy uczelni, oraz młodzież studencka.

Sylwetkę 15 doktora honoris causa UMCS prof. dr. Mikołaja G. Maksymowicza przedstawił profesor dr. hab. Zdzisław Lewandowski z Wydziału Ekonomicznego słowami: „...Profesor Maksymowicz związany jest z ziemią lubelską, urodził się bowiem w Polsce w dniu 29 kwietnia 1914 r. we wsi Dobratycze w woj. lubelskim. Jeszcze przed rokiem 1939 rozpoczął studia na Politechnice Lwowskiej, które ukończył w roku 1941 na Wydziale Maszyn Elektrycznych. Odbiwał aspiranturę w Lwowskim Instytucie Politechnicznym, w roku 1949 obronił rozprawę kandydacką i otrzymał tytuł naukowy kandydata nauk technicznych. W trzy lata później tj. w roku 1952 otrzymał nominację na stanowisko docenta. W następnym dziesięcioleciu prowadził profesor Maksymowicz intensywną działalność naukową i dydaktyczną, w 1966 r. obronił pracę doktorską na temat liniowych obwodów elektrycznych i ich przekształceń i uzyskał tytuł doktora nauk technicznych. W tym też roku powołany został na stanowisko profesora. Za swoją bogatą i wszechstronną działalność twórczą w dziedzinie nauk technicznych otrzymał prof. Maksymowicz w roku 1964 tytuł Zasłużonego Działacza Nauki i Techniki Ukrainy. Działalność profesora Maksymowicza w latach 1949–1962 nie ograniczała się wyłącznie do kwestii czysto naukowych i dydaktycznych. Brał on czynny udział w działalności administracyjno-organizacyjnej Lwowskiego Instytutu Politechnicznego piastując tam w odpowiednim czasie stanowiska: kierownika katedry, prorektora i rektora tegoż instytutu.

W 1963 roku został prof. Maksymowicz powołany na stanowisko rektora Lwowskiego Uniwersytetu Państwowego i godność tę piastuje do chwili obecnej. Bogata działalność twórcza prof. Maksymowicza obejmuje problematykę opublikowaną w ponad 83 pracach naukowych, samodzielnych lub współautorskich. W większości prac współautorskich prof. Maksymowicz był redaktorem bądź kierownikiem naukowym a więc odegrał w nich rolę wiodącą. Badania naukowe prof. Maksymowicza w zakresie teorii układów elektrycznych i metod informatycznych w organizacji pracy wyższej uczelni dotyczą m. in. takich dyscyplin jak: elektronika teoretyczna i teoria sieci elektrycznych w szczególności, automatyka, teoria układów drgających, metody numeryczne i teoria grafów, zastosowania informatyki.

Trwająca już ponad 30 lat praca badawcza dostojnego doktoranta wzięła swój początek od zagadnień teoretycznych elektrotechniki, które systematycznie uzupełniane w warsztacie naukowym o ścisłe matematyczne metody techniki, aż do topologii włącznie dały się rozszerzyć do tych dyscyplin, o których wyżej wspominałem.

Badania naukowe prof. Maksymowicza, mające wysoką wartość teoretyczną zawsze były związane z aktualną problematyką. Oplecając się w swoich pracach naukowych w całości na ścisłym apa-

Uroczystość nadania kolejnych tytułów doktorów honoris causa uświetnił występ orkiestry kameralnej Camerata pod batutą mgr. Mieczysława Pomorskiego

Senat i Kolegium Rektorskie

racle matematycznym rozwiązał wiele zagadnień trudnych, zwłaszcza w tych problemach, które prowadziły do nieliniowych problemów matematycznych. Badał on np. problemy wzbudzeń nieparametrycznych obwodów elektrycznych, kwestie ich stabilności, podał metodę wyznaczania współczynnika nieliniowości oporu oraz rozwiązał szereg nieliniowych zagadnień technicznych w sieciach elektrycznych.

Kwintesencją prac z okresu 1949—1961 jest opublikowana przez profesora Maksymowicza w roku 1961 pierwsza monografia traktująca o przekształceniach złożonych obwodów elektrycznych. Naturalną natomiast konsekwencją prac, gdzie w późniejszym okresie swoich badań prof. Maksymowicz stosował środki analizy topologicznej była obszerna, 260-stronicowa monografia poświęcona metodom topologicznym w teorii sieci elektrycznych. Jak pisze jeden z recenzentów, członek PAN prof. dr J. Seidler monografia ta była jedną z pierwszych w świecie na ten temat i często była cytowana w literaturze światowej. Należy tu podkreślić, że monografia ta odegrała bardzo ważną rolę źródłową i metodyczną w powstaniu wielu innych ważnych prac z zastosowań analizy topologicznej w teorii obwodów elektrycznych.

Drugim rodzajem działalności naukowej prof. Maksymowicza, świadczącym o wszechstronności jego zainteresowań, są badania dotyczące problemów automatyzacji pracy wyższej uczelni. Możliwość przejścia do tego rodzaju zagadnień gdzie prof. Maksymowicz odegrał pionierską rolę, stworzyły właśnie poprzednio omówione wybitne osiągnięcia naszego dostojnego doktoranta. Ograniczając się z konieczności do tego skrótego omówienia działalności naukowo-badawczej prof. Maksymowicza należy stwierdzić, że jest on uznanym w świecie naukowym wybitnym znawcą elektroniki teoretycznej, matematycznych metod teorii sieci elektrycznych, automatyki i informatyki, a także twórcą ważnych metod w zakresie informatyki, które znalazły swoje aplikacje w dydaktyce i zarządzaniu wyższą uczelnią.

Charakterystyka sylwetki osobowej prof. Maksymowicza byłaby niepełna gdyby poprzestać na omówionej dotychczas działalności naukowej i administracyjnej w rozwoju nauki. Z przyjemnością pragnę podkreślić, że prof. Maksymowicza cechuje piękna cecha uczonego: umiejętność nawiązania i utrzymania łączności z nauką innych krajów. Na szczególne podkreślenie zasługują tu wieloletnie kontakty z nauką polską, a zwłaszcza ścisła współpraca naukowa z naszym uniwersytetem, której rektor Maksymowicz jest współkointynuatorem i najlepszym rzecznikiem.

Pierwsze próby kontaktów naukowych między Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie a Uniwersytetem Lwowskim im. Iwana Franki nastąpiły w roku 1956, nawiązana współpraca wszechstronnie rozwija się do tej pory bardzo pomyślnie. Najbardziej intensywny rozwój tej współpracy datuje się od roku 1963 kiedy to prof. Maksymowicz przyjął godność rektora Uniwersytetu Lwowskiego. Trwająca do obecnej chwili korzystna dla obydwu uczelni współpraca polega nie tylko na wymianach grup studenckich w okresie praktyk wakacyjnych i udziale w konferencjach naukowych (choć ma to również miejsce na wspólnym uczestnictwie delegacji obu uczelni w ważnych uroczystościach), lecz również na tym, że powołano do współpracy konkretne zespoły badawcze, w których pracują historycy, historycy literatury, prawnicy, filozofowie i chemicy.

Ostatnio włączył się do tej współpracy Wydział Ekonomiczny naszego uniwersytetu. W ubiegłym roku nawiązano właśnie bezpośrednie kontakty między ekonomistami zaprzyjaźnionych uniwersytetów. Zorganizowana jesienią w 1979 roku konferencja naukowa ekonomistów UMCS i ze Lwowa odbyła się w Lublinie, w naszej uczelni. Na konferencji wygłoszono szereg odczytów naukowych i nawiązano bezpośrednią współpracę naukową. Powołanie wspólnych zespołów badawczych w różnych dziedzinach badań wydało już swoje owoce w postaci szeregu wspólnych publikacji naukowych. W tej wszechstronnej współpracy położył osobiste zasługi właśnie prof. Maksymowicz, który serdecznie zaangażował się w sprawy zaprzyjaźnionych uczelni. Zwrócić tutaj należy uwagę na jego serdeczność okazywaną pracownikom naszego uniwersytetu i stwarzanie ułatwień w trudnych problemach powstających w toku wspólnie prowadzonych badań. Tu właśnie jest ewidentny wpływ wielkich walorów osobistych prof. Maksymowicza na prawidłową współpracę lwowskiego i lubelskiego środowiska naukowego."

Dorobek naukowy drugiego doktora honoris causa UMCS prof. dr. Wacława Szybalskiego przedstawił uczestnikom uroczystości proktor doktoratu prof. dr Zbigniew Lorkiewicz z Wydziału BiNoZ.

Prof. dr Wacław Szybalski urodził się w 1921 roku we Lwowie, gdzie ukończył Wydział Chemii Wyższej Szkoły Technicznej, a następnie Politechnikę Śląską w Gliwicach. W latach 1945—1949 pracował na Politechnice Gdańskiej i tam uzyskał tytuł doktora w 1949 roku. Promotorem jego był wybitny biochemik prof. dr Ernest Sym. Rok 1947 oraz lata 1949/50 spędził w Instytucie Technologii w Kopenhadze. W latach 1950—1956 pracował w laboratorium Colt Spring Harbor USA. W tym czasie formowały się w Colt Spring Harbor zręby genetyki bakterii i wirusów. Przez następne pięć lat pracował w Instytucie Mikrobiologii Rutgers University w New Brunswick. Prowadził tam badania genetyczne nad promieniowcami, mechanizmem mutagenyzy, radiobiologią i genetyką ludzkich linii komórkowych. Od 1960 roku jest profesorem onkologii Uniwersytetu Wisconsin, USA.

Profesor Szybalski jest członkiem licznych towarzystw naukowych na całym świecie, m.in. został dożywotnim członkiem American Association for Advancement of Science, honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Medycznego z siedzibą w Chicago, honorowym członkiem Włoskiego Towarzystwa Biologii Eksperymentalnej, honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów. Prof. Szybalski jest laureatem nagrody Niemieckiej Akademii Nauki i Literatury oraz nagrody fundacji Alfreda Juzykowskiego. Pełnił funkcję przewodniczącego na licznych zjazdach; jest członkiem N. I. H. Advisory Committee on the Recombinant DNA Molecule Program.

Prof. Szybalski, zarówno w przeszłości jak i w chwili obecnej jest członkiem rad redakcyjnych, licznych czasopism naukowych o wysokiej randze i światowym zasięgu: *Cancer Research*, *Journal of Virology*, *Molecular Pharmacology*, *Journal of Comparative and Cellular Biology*, *Chemico-Biological Interactions*, *Recent Results of Cancer Research*, *Progress in Molecular and Subcellular Biology*, *Advisory Board*, *CRC Handbook of Biochemistry and Molecular Biology*. Jest redaktorem naczelnym czasopisma *Gene*, w którym publikowane są najnowsze osiągnięcia prac dotyczących klonowania genów oraz struktury i funkcji genów.

Dorobek naukowy prof. W. Szybalskiego obejmuje 160 publikacji oryginalnych 70 prac przeglądowych, około 200 komunikatów. Prace prowadzone przez prof. Szybalskiego dotyczyły fizycznych, chemicznych i biologicznych właściwości kwasów nukleinowych, mechanizmu transkrypcji i replikacji DNA oraz analizy molekularnej i genetycznej fagów. Poważnym wkładem prof. Szybalskiego do nauki było zbadanie zmian w DNA zachodzących po podstawieniu naturalnych zasad przez ich analogie, co przyczyniło się do poznania mechanizmów mutacji. Doniosłym osiągnięciem jest także metoda mapowania delecji i inwersji DNA w mikroskopie elektronowym, określeniem szczegółowych warunków izolacji i znakowania kwasów nukleinowych oraz opracowanie metody hybrydyzacji kwasów nukleinowych. Metoda hybrydyzacji pozwala na określenie stopnia homologii kwasów nukleinowych i oddaje nieocenione usługi w badaniu różnych modeli. Badania profesora Szybalskiego nad mechanizmem transkrypcji i jego kontrolą, relacją między sekwencją i funkcją kwasów nukleinowych, biologią molekularną faga lambda, a także osiągnięcia w opracowywaniu i stosowaniu precyzyjnych metod sprawiły, że prof. Szybalski jest autorytetem w wielu dziedzinach współczesnej biologii.

Jako wybitny specjalista jest zapraszany do wygłaszania referatów plenarnych na międzynarodowych zjazdach i sympozjach. Prof. W. Szybalski utrzymuje liczne i różnorodne kontakty z ośrodkami naukowymi z całego świata w tym także z Polską. Niejednokrotnie gościł w Polsce w ośrodkach: lubelskim, warszawskim i gdańskim. Kontakty z nauką Polską polegają m.in. na udziale w sympozjach i zjazdach naukowych, wygłaszaniu referatów i pomocy w szkoleniu polskich naukowców. W laboratorium profesora przebywało na stażach długoterminowych kilka osób z Polski w tym także z naszego ośrodka.

Prof. Szybalski od lat utrzymuje stały kontakt z Instytutem Mikrobiologii UMCS. Pomoc prof. Szybalskiego udzielana w różnych formach jest dla nas bardzo cenna. W ciągu ostatnich 10 lat jego uwaga i wysiłek koncentrują się na zagadnieniach biologii molekularnej. Rzadko się zdarza aby jeden człowiek wniósł tyle do swojej dziedziny badań co prof. Szybalski ale przecież jego dorobek trudno jest ograniczyć do biologii molekularnej, miał on istotne osiągnięcia w dziedzinie genetyki bakterii i bakteriofagów. Opracowuje metody wbudowania analogów zasad organicznych do wirusów, bakterii i komórek zwierzęcych oraz bada efekty zmian materiału genetycznego na funkcje biologiczne. Otrzymuje pierwsze mutanty w hodowlach tkankowych w określonym defekcie, pozostają jeszcze cenne badania w dziedzynie radiobiologii.

Prace profesora Szybalskiego zdobyły szerokie uznanie w świecie nauki, stanowią one istotny wkład do podstawowych zagadnień współczesnej biologii."

Dyplomy nadania obu doktorom wręczył rektor UMCS prof. dr hab. Wiesław Skrzydło. Doktorzy honoris causa naszej uczelni w swoich wystąpieniach wyrazili ogromną radość z zaszczytu jakim ich wyróżniono, mówili o swoich planach naukowych oraz o dalszych równie owocnych związkach naukowych z Polską.

Z życia Partii

Jak corocznie, pracownicy i młodzież uniwersytetu tradycyjnie wzięli udział w manifestacji 1-majowej. Mimo nie sprzyjających warunków atmosferycznych kolumna uniwersytecka była bardzo liczna, barwna i radosna. Znalazło to odzwierciedlenie w wysokiej ocenie władz instancji wojewódzkiej.

Niedziela 18 maja br. była Dniem Powszechnego Czynu Partyjnego. W czynie tym oprócz członków i kandydatów PZPR uczestniczyli członkowie SZSP oraz przedstawiciele bratnich stronnictw ZSL i SD, a także bezpartyjni. Pracowano na rzecz miasta i uniwersytetu. Powszechny, masowy udział zarówno członków partii jak i bezpartyjnych znalazł wyrazy uznania ze strony władz wojewódzkich i miejskich. Szczególnie wysoko oceniono prace w dzielnicy Czechów, gdzie ułożono 480 m kabla średniego napięcia.

Praca KU PZPR i POP w ostatnim okresie koncentrowała się w szczególności na rozbudowie i umacnianiu Uczelnianej Organizacji Partyjnej. Tematyka ta była przedmiotem ocen i analiz dokonywanych na posiedzeniach Sekretariatu, Egzekutywy i KU PZPR oraz egzekutywy POP i Rady Uczelnianej SZSP. Na ostatnim posiedzeniu KU PZPR w dniu 27 maja br. zatwierdzono program działania na rzecz rozbudowy i umacniania szeregów partyjnych w la-

tach 1980/1981, którego główne założenia były realizowane w roku akademickim 1979/80.

Intensywnie kontynuowana była działalność w ramach Uczelnianego Ośrodka Pracy Ideowo-Wychowawczej. W odstępnie krótkiego okresu czasu w m-cu marca i maju br. dwukrotnie organizowano uroczyste wręczenie legitymacji członkowskich i kandydackich.

Na uwagę zasługuje także cykl interesujących spotkań z mgr. W. Chojnackim — kierownikiem Wydziału Administracyjnego KW PZPR nt. „Aktualnej sytuacji społeczno-politycznej SFRJ”, z prof. dr. hab. Z. Lorkiewiczem nt. „Współczesnego etapu naukowego poznania ewolucji form ruchu materii oraz genezy życia na ziemi”, z prof. dr. hab. M. Subotowiczem nt. „Naukowych i praktycznych osiągnięć oraz przyszłości astronautyki” i mgr. W. Sandeckim — dyrektorem departamentu w Ministerstwie Kultury i Sztuki nt. „Polityki kulturalnej PRL w 35-leciu”.

Z okazji 85-lecia zorganizowanego ruchu ludowego w Polsce w dniu 23 maja w Uczelnianym Ośrodku Pracy Ideowo-Wychowawczej odbyło się uroczyste spotkanie członków ZSL i zaproszonych gości z KU PZPR. Referat okolicznościowy wygłosił dr Jan Jachymek z Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych.

Halina Polska

XV lat Wydziału Ekonomicznego

Wydział Ekonomiczny powołany został do życia, po krótkim okresie przygotowawczym, zarządzeniem Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z dn. 15 lutego 1965 r. Jego powołanie było z jednej strony wynikiem zapotrzebowania na kadry ekonomistów z wyższym wykształceniem, z drugiej zaś rozwoju uniwersytetu. Obejmował on jedenaście katedr, z których część istniała wcześniej na innych wydziałach UMCS (Prawa,

Humanistycznym i Mat.-Fiz.-Chem.). Spośród jedenastu katedr początkowo tylko pięć kierowanych było przez samodzielnych pracowników naukowych (docentów). Pierwsze kierownictwo wydziału stanowili: doc. dr hab. Zdzisław Lewandowski jako dziekan i doc. dr hab. Augustyn Woś — prodziekan.

c.d. na str. 4

Dziekan Wydziału Ekonomicznego na uroczystym spotkaniu

XV lat Wydziału Ekonomicznego

W roku akademickim 1965/66 Wydział Ekonomiczny przyjął pierwszych studentów na jedyny istniejący wówczas kierunek — ekonomikę rolnictwa. Nabór był jeszcze skromny — wynosił 61 osób. W rok później uruchomione zostały studia zaoczne. Funkcję prodziekana d/s studiów zaocznych objął doc. dr hab. Ryszard Orłowski.

Następną zmianę przyniósł kolejny rok akademicki kiedy to uruchomiony został drugi kierunek studiów — ekonomika przemysłu, zaś liczba katedr zwiększyła się o kierowaną przez doc. dr hab. Władysława Holtzmana — Katedrę Ekonomiki Przemysłu. Nabór na oba kierunki wynosił 157 osób.

W roku 1968 nastąpiły zmiany w kierownictwie wydziału. W związku z rezygnacją doc. dr hab. Z. Lewandowskiego z funkcji dziekana obowiązki te przejął na okres jednego roku doc. dr hab. W. Holtzman. W roku 1969 powołany został nowy skład kierownictwa wydziału z doc. dr hab. R. Orłowskim jako dziekanem, który funkcję tę pełnił do 1975 r. Kolejno funkcje dziekańskie pełnili w r. ak. 1975/76 — doc. dr Władysław Tomaszewski, zaś w 1976/77—1977/78 — doc. dr hab. Lechosław Siejak. Aktualne kierownictwo wydziału stanowią doc. dr hab. Sławomir G. Kozłowski jako dziekan, doc. dr hab. Jan Zalewa — prodziekan d/s studiów dziennych i doc. dr Zbigniew Mitura — prodziekan d/s studiów zaocznych.

W maju 1978 r. pracownicy wydziału przenieśli się — po 13 latach pracy w bardzo skromnych warunkach lokalowych, przy rozproszeniu pomieszczeń w różnych gmachach uczelni położonych w wielu punktach miasta — do własnych pomieszczeń w wieżowcu, zaś w październiku 1979 r. wydział otrzymał własny pawilon dydaktyczny. Warunki lokalowe uległy radykalnej poprawie stwarzając właściwą bazę dalszemu rozwojowi wydziału w przyszłości. Wydział zajmuje obecnie 104 pokoje, 3 aule audytoryjne, 14 mniejszych sal dydaktycznych o łącznej powierzchni 2800 m². Również licząca już ok. 35 tys. woluminów biblioteka wydziałowa pełniąca funkcję środowiskowej ekonomicznej — uzyskała dobre warunki pracy w pomieszczeniach o powierzchni 300 m².

Rozwojowi wydziału, powstawaniu nowych kierunków kształcenia i badań naukowych towarzyszą przekształcenia struktury organizacyjnej. Początkowo skupiał on 11, później po utworzeniu Katedry Ekonomiki Przemysłu, 12 katedr. Istotne zmiany — w strukturze nastąpiły w 1970 r., kiedy to powołane zostały dwa instytuty: Instytut Ekonomii Politycznej i Planowania — kierowany do 1974 r. przez prof. dr. Augustyna Wosia i Instytut Ekonomiki Produkcji — kierowany do 1976 r. przez prof. dr. Władysława Holtzmana.

W ramach tych instytutów utworzonych zostało 7 zakładów — cztery w Instytucie Ekonomii Politycznej i Planowania, skupiającym 2/3 kadry wydziału i trzy w Instytucie Ekonomiki Produkcji.

Przez pierwszych 12 lat istnienia wydział kształcił w dwu specjalnościach istniejących w ramach jednego kierunku — ekonomiki produkcji. Przeważającą przy tym liczbę studentów kształcono w zakresie ekonomiki przemysłu, mniejszą zaś w zakresie ekonomiki rolnictwa co związane było ze strukturą potrzeb zgłaszanych przez gospodarkę regionu.

Profil ekonomiki produkcji nie odpowiadał jednak w pełni potrzebom gospodarki z jednej strony, z drugiej zaś nie zapewniał wykorzystania szerokich możliwości jakie daje usytuowanie wydziału na uniwersytecie, bogatym w kadry zarówno o profilu humanistycznym jak i matematycznym. Ponadto znaczne trudności występowały w zapewnieniu kadry dla przedmiotów wąskobranżowych. Dlatego też w toku żywych dyskusji zrodziła się koncepcja bardziej ogólnego, interdyscyplinarnego uprofilowania wydziału. Przybrała ona postać wniosku o powołanie nowego kierunku studiów — ekonomiczno-społecznego ze specjalizacją w zakresie ekonomiki pracy i polityki społecznej. Kierunek ten, niezbędny na etapie przechodzenia do intensywnych metod gospodarowania (kiedy decydującą rolę odgrywać zaczyna człowiek, jego świadomość, stosunki międzyludzkie) umożliwia wykorzystanie uniwersyteckiego charakteru wydziału. W kształceniu specjalistów w zakresie ekonomiki pracy i polityki społecznej biorą bowiem udział nie tylko ekonomiści lecz i socjologowie, psychologowie, prawnicy itp.

Wniosek wydziału znalazł aprobatę Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki i począwszy od roku akad. 1977/78 rozpoczęta została (z limitem 50 osób) rekrutacja na nowy kierunek. Równocześnie zapotrzebowanie na kadry organizatorskie spowodowało powołanie przez Ministerstwo także od r. 1977/78 kierunku „organizacja i zarządzanie” z limitem 40 osób.

Zmianom kierunków kształcenia towarzyszyły niezbędne zmiany w strukturze organizacyjnej. Do chwili obecnej od roku 1970 powstało 5 nowych zakładów i aktualna struktura wydziału przedstawia się następująco:

I. Instytut Ekonomii Politycznej — kierowany przez doc. dr. hab. Wacława Grzybowskiego skupia zakłady: Ekonomii Politycznej, Teorii Rozwoju Ekonomicznego, Historii Gospodarczej i Myśli Ekonomicznej, Statystyki i Ekonometrii z Pracownią Informatyki Ekonomicznej, Zastosowań Matematyki.

c.d. na str. 7

Fragment dzielnicy uniwersyteckiej z nowym budynkiem Wydziału Ekonomicznego i Rektoratu.

XV lat POP Wydziału Ekonomicznego

Organizacja Partyjna Wydziału Ekonomicznego będąca jego integralną częścią rozwijała się równoległe z całym wydziałem. Uczestniczyła we wszystkich najistotniejszych sprawach jego rozwoju, była inicjatorem wielu ważnych akcji, wspomagała władze w realizacji zadań naukowo-dydaktycznych.

W momencie powołania Wydziału Ekonomicznego, Oddziałowa Organizacja Partyjna liczyła 11 członków i kandydatów. W pierwszych latach wzrost liczby członków i kandydatów następował zarówno w wyniku przyjmowania nowych członków i kandydatów, jak też w wyniku przeniesień z innych organizacji. W miarę zwiększania się liczby zatrudnionych pracowników oraz studiującej młodzieży następował rozwój liczbowy organizacji. W 1970 roku organizacja liczyła już 49 osób, a obecnie grupuje 82 członków i kandydatów. Stopień upartyjnienia pracowników wydziału jest wysoki i wynosi w Instytucie Ekonomii Politycznej 46%, a w Instytucie Ekonomiki Produkcji, Organizacji i Zarządzania 40%.

W całym piętnastoletnim okresie istnienia wydziału stała troską całej organizacji było pozyskiwanie nowych wartościowych członków spośród studentów. Obecnie członkiem partii jest co dwudziesty student wydziału. Organizacja liczy na dalszy wzrost szeregów partyjnych wśród studentów, z tym, że przyjmować chcemy tylko studentów dobrych i zaangażowanych ideowo, poważnie traktujących zarówno studia jak i pracę społeczną. Pozyskiwanie nowych członków partii spośród studentów bardzo ściśle związane jest z działalnością powołanej przed kilku laty Studenckiej Grupy Partyjnej oraz aktywnością Rady Wydziałowej SZSP.

Jednym z ważniejszych mierników znaczenia i roli organizacji partyjnej jest jej aktywność w pracy ideowo-politycznej. Referaty i dyskusje, które miały miejsce na licznych zebraniach upewniają, że organizacja nie uchylała się od podejmowania trudnych i ważnych problemów. Zebrania partyjne są także formą kształtowania stosunków międzyludzkich na wydziale. Dlatego też często organizowane są otwarte zebrania z udziałem bezpartyjnych pracowników naukowych i studentów. Są one poświęcone najistotniejszym sprawom funkcjonowania wydziału, instytutów oraz problemom pracy ideowo-wychowawczej. Partyjni pracownicy uczestniczyli w seminariach i sesjach naukowych związanych z ważnymi wydarzeniami w życiu politycznym i gospodarczym kraju. Do poważnych osiągnięć należy zaliczyć udział w sesji związanej ze 100-leciem urodzin Lenina, 30-leciem zjednoczenia ruchu robotniczego, 60-leciem uzyskania niepodległości, 35-leciem Polski Ludowej.

Godną podkreślenia jest praca członków POP Wydziału Ekonomicznego na rzecz środowiska pozauczelnianego. Prowadzą oni na terenie kilku województw działalność jako lektorzy KW, wykładowcy WUML, lektorzy WRZZ. Za działalność na tym polu wielu z nich otrzymało odznaki, medale i dyplomy.

Ważnym kierunkiem działania POP była i jest współpraca z kierownictwem wydziału w rozwiązywaniu zagadnień związanych z organizacją i rozwojem, pracą dydaktyczno-wychowawczą itp. Realizacja tych zadań przed oddaniem do użytku budynku, w którym znalazły się pomieszczenia wydziału była bardzo utrudniona. Zakłady i sale dydaktyczne rozrzucone były w wielu punktach miasta, co w znacznym stopniu ograniczało tendencje integracyjne, ważne dla organizującej się jednostki. Działania mające na celu integrację pracowników wydziału, badań naukowych były wielokrotnie podejmowane w różnych formach przez organizację.

W październiku 1979 r. POP wydziału wybrała nową egzekutywę, sekretarzami zostali tow. tow.: Luba Matraszek, Wiesława Grusiewicz, Andrzej Pakuła. Program działania POP nakreślony w czasie kampanii sprawozdawczo-wyborczej obejmuje następujące kierunki: — kontynuowanie zadań sformułowanych na zebraniach POP związanych z funkcjonowaniem wydziału oraz ich realizację przy ściślejszej współpracy z władzami — wpływanie na zwiększenie stopnia aktywności zawodowej członków w działalności dydaktycznej oraz w politycznym i społecznym zaangażowaniu pracowników wydziału w życie uczelni oraz regionu, — pracę ideowo-polityczną i wychowawczą z młodzieżą studiującą na wydziale oraz opiekę nad organizacjami młodzieżowymi, — wewnątrzpartyjne prace polityczno-organizacyjne.

Andrzej Pakuła

Związki Wydziału Ekonomicznego z gospodarką narodową

(Wydanie z prorektorem UMCS
prof. dr. hab. Ryszardem Orłowskim
przeprowadzony przez M. Zielińskiego)

Prorektor UMCS prof. dr. hab. Ryszard Orłowski

Z. — *Panie Rektorze, każdy jubileusz skłania do próby podsumowania efektów z dotychczasowej działalności. Dlatego do Pana, jako jednego z pierwszych dziekanów wydziału, zwracamy się z pytaniem, jak ocenia Pan związki wydziału z gospodarką makroregionu i kraju.*

O. — *Uważam, że związki te, coraz silniejsze, sprowadzają się do trzech zasadniczych oddziaływań. Po pierwsze jest to oczywiście podstawowa nasza działalność, przygotowywanie wysoko wykształconych kadr dla gospodarki narodowej, po drugie bezpośrednie świadczenia na rzecz organizacji gospodarczych występujące w postaci badań zleconych, bądź inspirowanych przez nie i następnie wdrażanych do praktyki w gospodarce. Wreszcie na ostatnim miejscu, choć wcale nie jest to sprawa najmniej ważna, wymienilibym oddziaływanie polegające na tworzeniu środowiska ekonomicznego i szerokiej propagandzie wiedzy i kultury ekonomicznej w społeczeństwie.*

Z. — *Czy mógłby Pan rozwinąć te wymienione nurty działalności?*

O. — *Wprawdzie Wydział Ekonomiczny nie powstał w całkowitej próżni, bo pewne tradycje kształcenia ekonomistów istniały już dawniej, w latach sześćdziesiątych w skromnym zakresie ekonomistów przygotowywała filia krakowskiej WSE, to jednak nasycenie kadrami ekonomicznymi w Lublinie, nie mówiąc już o innych ośrodkach było bardzo niskie. Rozpocznaliśmy skromnie, zarówno jeżeli idzie o kadrę naukową, warunki lokalowe jak i liczbę studentów. W pierwszym naborze w 1985 roku przyjęliśmy 61 osób na studia dzienne. Liczba ta rokrocznie wzrastała, wychodząc naprzeciw istniejącym, ciągle dużym potrzebom w 1988 roku uruchomiliśmy studia zaoczne w Lublinie, a w latach na-*

c.d. na str. 6

Związki Wydziału Ekonomicznego z gospodarką narodową

stępnym studia w filii rzeszowskiej i w punktach konsultacyjnych w Tarnobrzegu, Mielcu, Stalowej Woli i Jarosławiu. Należy dodać, że udało nam się wówczas zjednać do pracy na Wydziale Ekonomicznym wielu znanych ekonomistów — prof. prof.: Zbigniewa Adamowskiego, Henryka Chojaja, Pawła Czartoryskiego, Władysława Holtzmana, Bogusława Jasińskiego, Władysława Kwietnia, Mieczysława Nasilowskiego, Tadeusza Preciszewskiego, Augustyna Wosia. Sporo zawdzięczamy im zarówno w zakresie kształcenia młodej kadry, jak też aktywizacji naukowo-badawczej. Sądzę również, że lubelski etap pracy wymienionych naukowców miał pewne znaczenie dla ich pracy i rozwoju naukowego. Wypada jedynie żałować, że na dłużej nie związali się oni wszyscy z naszą uczelnią, choć żywe kontakty trwają do dziś.

Z. — *Ile osób ukończyło do tej pory wyższe studia ekonomiczne?*

O. — Dokładnie do 15 maja 3354 osoby, tytuł magistra ekonomii uzyskało 2116 osób, z tego 854 na studiach zaocznych. Ponadto 1238 osób ukończyło trybem zaocznym studia pierwszego stopnia otrzymując tytuł dyplomowanego ekonomisty. Absolwenci nasi pracują niemal we wszystkich działach gospodarki makroregionu, zresztą nie tylko, bo słyszemy o ich działalności w różnych regionach Polski. Wielu z nich zajmuje dzisiaj bardzo wysokie i odpowiedzialne stanowiska. To również w pewnym sensie nasz wspólny wkład do rozwoju polskiego gospodarstwa. Dodać trzeba, że spośród naszych wychowanków mamy już 1 habilitanta i 27 doktorów. Spodziewamy się dalszych habilitacji i doktoratów. To napawa nadzieją na dalszy rozwój wewnętrzny Wydziału Ekonomicznego i jego oddziaływanie na zewnątrz.

Z. — *W chwili obecnej zaobserwować można pewną stabilizację naboru na studia...*

O. — Tak, w roku obecnym na pierwszy rok przyjmujemy na studia dzienne 400 i 250 na studia zaoczne we wszystkich punktach, łącznie z filią w Rzeszowie. Jest to mniej niż w rekordowym pod tym względem roku poprzednim. Po prostu zadania nasze w zakresie kształcenia są pochodną potrzeb gospodarki narodowej i sytuacji demograficznej. Stabilizacja naboru nie martwi nas. W końcu rozwój wydziału nie może mieć ciągle charakteru ekstensywnego, gdyż musi odbywać się to ze stratą dla jakości kształcenia. Po okresie burzliwego wzrostu ilościowego chcemy przejść do etapu wzmożonego doskonalenia procesu dydaktycznego, zwiększenia poziomu wymagań. Po prostu chcemy kształcić lepiej.

Z. — *Czy to oznacza, że w strukturze kształcenia, kierunkach i specjalizacjach prowadzonych na wydziale nie będą zachodziły żadne zmiany?*

O. — Przeciwnie. Rozpoczynaliśmy od jednego kierunku, ekonomiki rolnictwa, a obecnie kształcimy na czterech, także na ekonomicie przemysłu, ekonomiczno-społecznym oraz organizacji i zarządzania. Przymierzamy się do dalszych. Nasze możliwości tutaj uzależnione są od potrzeb gospodarki i możliwości kadrowych. Widzimy pilną potrzebę uruchomienia studiów w zakresie ekonomiki obrotu towarowego, ale brak specjalistów w niektórych przedmiotach branżowych uniemożliwia nam już dzisiaj wyjść naprzeciw tym potrzebom. Zwiększamy jednak zakres przekazywanej wiedzy przez poszerzenie tematyki wykładów specjalizacyjnych i monograficznych. Takimi nowymi zagadnieniami, o których wiedzę przekazujemy naszym absolwentom są: planowanie przestrzenne i gospodarka miejska, teoria ekonometrii, programowanie itd.

Z. — *Kształcenie nie kończy się z chwilą uzyskania dyplomu. Prawdziwą rewolucją jest dzisiaj tzw. edukacja permanentna. W jakim stopniu wydział realizuje swoje powinności w tej dziedzinie?*

O. — Przede wszystkim powiedzieć tutaj trzeba o przedwach doktorskich. Na wydziale powstały 42 prace doktorskie naszych pracowników, ale równocześnie prace obroniło 40 osób spoza wydziału. Są to pracownicy różnych sfer gospodarki naszego regionu i wiedza wyniesiona z seminariów na pewno procentuje w ich codziennej działalności. Nosimy się z zamiarem otworzenia studiów podyplomowych, które będą logicznym następstwem naszych działań w kierunku poprawy jakości kształcenia i specjalizacji. Nasi pracownicy działają również jako lektorzy czterech komitetów wojewódzkich PZPR i jako wykładowcy WUML. Bardzo aktywni są również w ogólnokrajowej akcji edukacji ekono-

micznej, prowadzonej w tej chwili praktycznie we wszystkich przedsiębiorstwach uspołecznionych, aktywnie działamy też w PTE uczestnicząc w organizowanych przez Towarzystwo odczytach publicznych, sesjach itd. Wszystko to jest dużym obciążeniem pracowników, podkreślić trzeba, że w większości jest to działalność społeczna, ale jest to zarazem dowód na to, że jesteśmy naprawdę potrzebni.

Z. — *I tak przeszliśmy do kolejnej sprawy, którą nazwał Pan kształtowaniem kultury ekonomicznej. Jakie jeszcze poza wymienionymi sprawami warto by było tutaj poruszyć?*

O. — Przede wszystkim działalność naukową i publikowanie wyników badań. To oddziaływanie wykracza daleko poza granice regionu, a także dzięki publikacjom obcojęzycznym i wyjazdom zagranicznym, zaczyna docierać do innych krajów. Byłoby przesadą twierdzić, że jesteśmy wielkim eksporterem myśli ekonomicznej, ale z wolna i w tej dziedzinie zaczynamy odnosić pewne sukcesy. Coraz łatwiej przychodzi nawiązywać nam współpracę z ekonomistami zagranicznymi. W tej chwili współpracujemy z ośrodkami we Lwowie, Debreczynie, Jassach, Ołomuńcu, Berlinie, Modenie, Lock Haven. Rozpoczynamy współpracę z instytutem ekonomiki i organizacji w Umä i uniwersytetem w Picienie oraz z uczelniami Bratysławy.

Z. — *Wspomniał Pan Rektor o dorobku publikacyjnym. Jak syntetycznie można go ocenić?*

O. — Może powiem tylko, że nie licząc skryptów i tekstów dydaktycznych, pracownicy opublikowali w wydawnictwach centralnych ponad 50 prac książkowych. Staramy się przekroczyć możliwości wydawnicze poprzez działalność oficyny uniwersyteckiej. Nasze „moce przerobowe” są ciągle zbyt małe i martwi mnie fakt, że znaczna część naszego dorobku praktycznie przepada, nie wchodząc w krajowy nurt obiegu myśli ekonomicznej.

Z. — *Czy proces integracji środowiska ekonomicznego już się dokonał i czy wydział odgrywa tu rolę wiodącą?*

O. — W znacznej mierze tak, wielkim osiągnięciem w tej dziedzinie jest otwarcie sekcji ekonomicznej Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Jest to drugie miejsce stałych spotkań ekonomistów, teoretyków i praktyków. Cieszy nas, że poniedziałkowe spotkania w przepięknym obiekcie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (b. pałacyk Czartoryskich) zaczynają przyciągać coraz większą liczbę uczestników, w tym i nieekonomistów, co dowodzi, że zainteresowanie ekonomią nie jest obce przedstawicielom innych nauk.

Z. — *Pominęliśmy do tej pory bezpośrednią działalność wydziału na rzecz praktyki. Jakimi osiągnięciami w tej kwestii pochwalić się może wydział?*

O. — Zaczniemy od współpracy z regionalnym decydemtem, władzami administracyjnymi. Poza praktycznie stałą współpracą z komisją planowania, biurem rozwoju makroregionu, współorganizujemy sesje naukowe. W Lublinie były trzy takie konferencje wychodzące bezpośrednio naprzeciw potrzebom regionu: w 1974 r. — Lublin 2000, na której przedstawialiśmy wizję miasta na przełomie wieków i w roku ubiegłym dwie, o przeobrażeniach wsi, rolnictwa i sytuacji demograficznej województwa. W Zamościu dwie: w roku ubiegłym o przeobrażeniach społeczno-gospodarczych województwa i przygotowywane obecnie „symposium dożynkowe” o problemach rolnictwa. Poza tym, chyba dlatego, że wydział i jego pracownicy są młodzi, dobrze układa się współpraca z ZSMP. Jej efektem były trzy konferencje (w Białej Podlaskiej i Lublinie) dotyczące wkładu młodzieży w rozwój kraju i regionu. Nie stroniemy od tematów lokalnych i w naszej samodzielnej działalności, konferencje dotyczące metod aktywizacji gospodarczej regionu w 1975 r. i funkcjonowanie przemysłu drobnego traktują przecież o problemach istotnych dla Lubelszczyzny.

Z. — *A współpraca z organizacjami gospodarczymi?*

O. — Od początku układała się bardzo dobrze. Pierwszym dużym tematem w całości przez nas zrealizowanym było kompleksowe badanie regionu kanału Wieprz-Krzna zlecone przez resort rolnictwa. Ponadto realizowaliśmy tematy badawcze dla KFŁT, WSK w Swidniku i Mielcu, Siarkopolu, puławskich Azotów, Huty Stalowa Wola. Były to badania dotyczące efektywności gospodarowania w przemyśle kierowane przez prof. dr. hab. W. Holtzmana i badania efektywności struktur organizacyjnych prowadzone przez prof. dr. hab. J. Kurnala i doc. dr. hab. Z. Szelocha. Problematykę optymalizacji zarządzania przemysłem podejmował doc. dr. hab. W. Grzybowski. Obecnie prowadzimy badania w dziesięciu tematach węzłowych i ponad dwudziestu międzyresortowych, resortowych i zleconych przez organizacje gospodarcze. Chciałbym podkreślić, że w badania te coraz aktywniej staramy się włączać studentów, w ten sposób przybliżamy ich do praktyki i rozbudzamy ich zainte-

resowania naukowe. Udaje się to nam chyba coraz lepiej skoro nasze koła stają się już prawie samodzielnym realizatorem badań w studenckiej akcji „Wisła 2000”, prowadzonych dla LSS badań nad strukturą sieci kanalizacyjnej i badań w rejonie LZW.

Z. — Na zakończenie Panie Rektorze jeszcze jedno pytanie, jakie zamierzenia w dziedzinie badań stosowanych na najbliższą przyszłość?

O. — Wśród rzeczy do zrobienia na pierwszym miejscu postawiłbym sprawę monografii podsumowującej dorobek społeczno-gospodarczy makroregionu. Pisaliśmy o tym dużo, ale brak jest pełnej syntezy tych przeobrażeń. Pierwsze jaskółki już są, pracownicy nasi redagujący dwa tomy do serii „Panorama Województw” o województwie chełmskim i zamojskim. To jednak za mało, trzeba by ująć temat szerzej w skali makroregionu. Myślę, że taką publikację jesteśmy społecznie makroregionu dłużni. Już za cztery lata obchodzić będziemy czterdziestolecie Polski Ludowej, dobrze by było gdyby chociaż na tę rocznicę taka książka się ukazała. Temat numer dwa to LZW. Przeobrażenia w tym rejonie będą coraz bardziej dynamiczne i musimy uczestniczyć w ich przygotowaniu. Mamy pewne doświadczenia w badaniu rejonów intensywnie rozwijanych wyniesione z badań ośrodka puławskiego i sądzę, że stać nas na liczący wkład w zagospodarowanie LZW. Wreszcie, wracając do makroekonomii. Do końca roku 1983 nasza gospodarka pracować ma w nowym systemie ekonomiczno-finansowym. Czasu jest mało i dyskusje nad reformą gospodarczą coraz bardziej się intensyfikują. Jestem pewien, że w dyskusji tej nie zabraknie również głosu lubelskich ekonomistów.

Kalendarium Wydz. Ekonomicznego 1965-1980

- 1965 r. — utworzenie wydziału, podejmują studia pierwsi studenci ekonomiki rolnictwa — 61 osób;
- 1966 r. — pierwsi studenci podejmują studia zaoczne na ekonomice rolnictwa;
- 1967 r. — pierwsi studenci podejmują studia na ekonomice przemysłu;
— utworzenie sekcji ekonomicznej Annales UMCS (sec. H Oeconomia);
- 1968 r. — pierwszy dyplom magistra ekonomii (z wynikiem bardzo dobrym) na uzupełniających studiach magisterskich uzyskuje Aleksander Działosz;
- 1969 r. — wydział uzyskuje prawa doktoryzowania;
— obrona pierwszej pracy doktorskiej mgr Czesława Grusiewicza;
— pierwsi absolwenci studiów dziennych (41 osób);
- 1970 r. — zmiana struktury wydziału;
— utworzenie Instytutu Ekonomii Politycznej i Planowania oraz Instytutu Ekonomiki Produkcji;
— Rada Państwa mianuje spośród docentów wydziału pierwszego profesora — prof. dr. hab. Władysława Holtzmana;
- 1971 r. — obrona pracy pięćsetnej osoby kończącej studia;
- 1972 r. — Lubelska Sekcja Komitetu Badań Rejonów Przemysłowych, kierowana przez pracowników wydziału organizuje ogólnopolską sesję poświęconą zagospodarowaniu rejonu kanału Wieprz-Krzna (zeszyt 53 KBR);
- 1973 r. — pierwsza konferencja naukowa organizowana przez wydział, temat: „Problemy aktywizacji regionów słabo rozwiniętych”, odbija się echem w kręgach nauki i praktyki gospodarczej;
- 1974 r. — obrona pracy tysięcznej osoby kończącej studia;
- 1975 r. — uzyskanie praw habilitowania;
— zakończenie przewodu habilitacyjnego (Z. Szeloch);
- 1976 r. — uruchomienie punktu konsultacyjnego w Stalowej Woli i Jarosławiu;
- 1977 r. — powołanie kierunku ekonomiczno-społecznego ze specjalnością — ekonomika pracy i polityka społeczna oraz kierunku organizacja i zarządzanie;
— rekordowa liczba obronionych doktoratów — 17 z tego 11 pracowników wydziału;
- 1978 r. — wydział otrzymuje własny lokal;
— utworzenie Komisji Ekonomistów w ramach wydziału;
- 1979 r. — wydział otrzymuje własny pawilon dydaktyczny;
— dyplomy otrzymuje dziesiąty rocznik absolwentów.

Rozwój kierunku ekonomicznego filii UMCS w Rzeszowie

Uniwersyteckie studia w zakresie ekonomiki przemysłu powstały w Rzeszowie w rok po utworzeniu filii UMCS, tj. w październiku 1970 r. O rozwoju tego kierunku świadczy wzrost liczby studentów z 68 osób w roku akademickim 1970/1971 do 860 osób obecnie (w tym 515 — na studiach dziennych), a także liczba ponad 700 wydanych dyplomów ukończenia studiów (w tym 243 dyplomy magisterskie na studiach dziennych).

W ramach kierunku ekonomicznego powstał początkowo (od 1972 r.) 1 zakład, a od 1975 r. istnieją 2 zakłady dydaktyczne: Nauk Ekonomicznych oraz Geografii Ekonomicznej i Planowania Przestrzennego, skupiające łącznie 26 pracowników etatowych, w tym 2 docentów, 2 st. wykładowców, 5 adiunktów. Mimo trudności kadrowych i niezbyt korzystnych warunków pracy w małym ośrodku, kierunek ekonomiczny ma do zanotowania szereg osiągnięć w działalności naukowo-badawczej. Już w 1973 roku po podpisaniu porozumienia pomiędzy uczelnią a b. Prezydium WRN w Rzeszowie, rozpoczęto badania zespołowe nad zagospodarowaniem turystycznym Bieszczadów. W rezultacie powstało obszerne opracowanie przesłane do użytku zainteresowanych władz, a następnie opublikowane przez RTPN. W latach 1972—1975 przeprowadzono także badania sieci handlowej oraz prace nad monografią b. powiatu brzozowskiego. Zaczęta została także współpraca pomiędzy filią UMCS a kombinatem „Huta Stalowa Wola” w ramach zawartego specjalnego porozumienia.

W latach 1975—1979 w ramach prac zleconych przez jednostki gospodarki uspołecznionej zrealizowano pięć prac badawczych dotyczących m.in.: analizy efektywności ekonomicznej wykorzystania środków trwałych, racjonalnego zatrudnienia i wykorzystania materiałów. Wartość wymienionych prac zamyka się kwotą blisko 2 mln. złotych. W 1978 roku podjęto po raz pierwszy współpracę naukową z Instytutem Polityki Naukowej, Postępu Technicznego i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie, który zlecił do wykonania część prac badawczych w ramach problemu międzyresortowego MR, III.6 na temat: „Badanie uwarunkowań przebiegu procesów innowacyjnych w organizacji przemysłowej”. Raport z badań na ten temat został opracowany z początkiem stycznia 1980 r.

Do prac zespołowych zaliczyć by można także wspólne publikacje wydane przez Towarzystwo Naukowe w Rzeszowie (Komisja Nauk Prawnych i Ekonomicznych), w których udział pracowników kierunku ekonomicznego był dominujący. Poza pracami zleconymi prowadzone są badania dotyczące m.in. określenia i wykorzystania zdolności produkcyjnych, środków sterowania procesami wdrożeniowymi w organizacjach przemysłowych oraz społeczno-ekonomicznego makroregionu południowo-wschodniego.

Witold Kurek, Tadeusz Hoff

XV lat Wydziału Ekonomicznego

c.d. ze str. 4

II. Instytut Ekonomiki Produkcji, Organizacji i Zarządzania — dyrektor doc. dr. hab. Zbigniew Szeloch — z zakładami: Ekonomiki Rolnictwa, Ekonomiki Przemysłu, Teorii Organizacji, Organizacji i Zarządzania, Finansów i Rachunkowości, Nauk o Pracy.

Tak więc obecnie w ramach dwu instytutów na wydziale funkcjonuje dwanaście zakładów, w których zatrudnionych jest 103 nauczycieli akademickich.

Ta krótka charakterystyka Wydziału Ekonomicznego UMCS wskazuje, że — mimo szeregu trudności wynikających z braku kadr i tradycji kształcenia w Lublinie ekonomistów na poziomie akademickim — 15 lat jego działalności dało nie tylko niezbędną regionowi kadrę ekonomistów lecz również umocniło jego pozycję wśród akademickich ośrodków kraju. Osiągnięty już potencjał kadrowy i warunki materialne pozwalają wierzyć, że dalsze plany rozwoju lubelskiego ośrodka ekonomicznego są w pełni realne.

Stawomir G. Kozłowski

Wystawa dorobku naukowego prof. dr. hab. ZDZISŁAWA CACKOWSKIEGO

24 kwietnia w Bibliotece Głównej UMCS, z okazji 25-lecia pracy, odbyło się otwarcie wystawy dorobku naukowego prof. dr. hab. Zdzisława Cackowskiego. Wystawiono ponad 140 publikacji — książek, monografii i artykułów. Otwarcia wystawy dokonał sekretarz KW PZPR w Lublinie doc. dr hab. Wiesław Śladkowski, władze uczelni reprezentowali rektor UMCS prof. dr hab. Wiesław Skrzydło, I sekretarz KU PZPR dr Kazimierz Wiliński.

Sylwetkę jubilatę przedstawił dyrektor Międzyuczelnianego Instytutu Filozofii i Socjologii doc. dr hab. Bogdan Dziemidok. Znaczenie prowadzonych przez prof. Cackowskiego prac ukazał prof. dr hab. Narcyz Łubnicki, mówiąc między innymi:

.....Cieszy mnie, że i nasz instytut zdobył się na pokaz wielostronnej twórczości prof. Zdzisława Cackowskiego, należącego niewątpliwie do najwybitniejszych współczesnych pracowników na polu filozofii w Polsce. Nie uprawia on „mikrofilozofii”, jak większość naszych filozofów. Nie zamyka się w ciasnym kręgu niektórych tylko problemów pewnego typu. Są u nas tacy badacze, którzy zajmują się tylko filozofią czasu; są tacy, którzy poświęcają uwagę tylko zagadnieniu determinizmu itd. W przeciwieństwie do nich usiłuje prof. Cackowski — na wzór filozofów klasyków objąć badaniem wszystkie podstawowe problemy filozoficzne atakując rzeczywistość z różnych stron: w dziedzinie zarówno teorii poznania, jak i ontologii, filozofii przyrody i filozofii społecznej, aksjologii i antropologii filozoficznej a także historii filozofii. Świadczą o tym jego książki: *Problemy i pseudoproblemy*. Zajmuje tu stanowisko wobec neopozytywizmu: uznaje jego dążność do zwalczania metafizyki, ale broni prawa do budowania ontologii na podstawie empirii i praktyki.

Treść poznawcza wrażeń zmysłowych rozwija szeroką panoramę umiłowanych myślicieli od zarania filozofii europejskiej niemal do naszych czasów — rozstrzygnięcia kardynalnego zagadnienia wierności naszego poznania zmysłowego oraz jakości i budowy świata obiektywnego. Główne zagadnienia i kierunki filozofii obejmują już wszystkie zasadnicze problemy teorii poznania, epistemologii i ontologii. Nic dziwnego, że książka ta doczekała się już 7 wydań: w sposób jasny systematyczny, głęboko uargumentowany wprowadza czytelnika w świat autentycznej myśli filozoficznej.

Dotychczas przeważały w twórczości prof. Cackowskiego badania gnoseologiczne i ontologiczne. Ale — jak już zaznaczyłem — prof.

Cackowski jest myślicielem uniwersalnym. Jego uwaga zwraca się ku filozofii społecznej, filozofii człowieka. Pod skromnym tytułem *Główne pojęcia materializmu historycznego* wydaje on książkę 600-stronicową, w której omawia genezę i rozwój życia społecznego, a w szczególności — w sposób oryginalny i odkrywczy — podstawowe zagadnienia etyki i estetyki. Wreszcie, prawie 800-stronicowe dzieło wydane w zeszłym roku *Człowiek jako podmiot działania praktycznego i poznawczego*, poświęcone jest w całości antropologii filozoficznej, w szczególności — krytyce współczesnych teorii osobowości i wnikliwej analizie myślenia twórczego.

Mówiłem o książkach profesora Cackowskiego. Nie mówiłem o jego bardzo licznych rozprawach zamieszczanych w różnych czasopismach naukowych i popularnonaukowych.

Często wielka płodność pisarza idzie w parze z płótkością. Nie podobnego w przypadku prof. Cackowskiego. Jego artykuły wnoszą zawsze coś nowego: informują o najnowszych badaniach i teoriach interesującego go problemu i stanowią przedmiot uważnej i bezstronnej analizy. — Oto ostatnio, śledząc uważnie przebieg najnowszych badań w dziedzinie neurologii i konstrukcji na tej podstawie teorii osobowości, zajął się subtelną analizą tych teorii, ich systematyczną krytyką, starając się wykorzystać wyniki do rozstrzygnięcia wielkich problemów filozofii człowieka, stosunku zjawisk psychicznych czynników twórczości.

Jeśli wolno zestawzić dwie wielkie postacie: jedną realną, drugą fikcyjną, to powiedziałbym, że twórczość profesora Cackowskiego przebiega pod znakiem Marksa i Fausta. Marksa — ponieważ dąży do budowania filozofii naukowej, empirycznej, aktywistycznej, opartej na praktyce społecznej. Fausta — ponieważ nie chce ograniczyć się do drobiazgowego zbierania materiałów bez teoretycznych uogólnień, do naukowego filisterstwa w stylu Wagnera, lecz pragnie zbadać najgłębsze tajemnice rzeczywistości w przekonaniu, że rzeczywistość jest poznawca. Ten optymizm różni zresztą profesora Cackowskiego od Fausta.

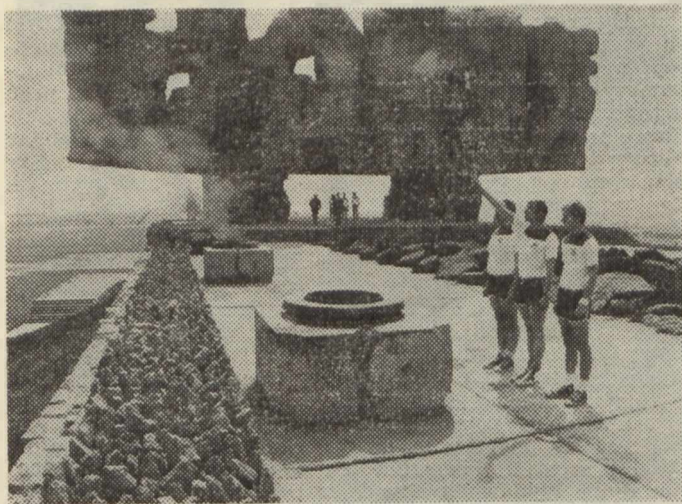
Trzeba życzyć naszemu filozofowi, żeby jego dalsza twórczość, dotychczas tak owocna, spełniła w jak najszerszym zakresie jego i nasze pragnienia, żeby to, co Grecy nazywali „AKME” — rozkwit energii twórczej — towarzyszył mu przez długie, długie lata.”

Elżbieta Mulawa-Pachol

Dorobek naukowy Profesora Zdzisława Cackowskiego omówił prof. dr hab. N. Łubnicki

ZE SPORTU

III Studencka Sztafeta Zwycięstwa AZS i SZSP przy Pomniku Męczeństwa na Majdanku. Od lewej: Waldemar Różycki, Janusz Chalat, Jerzy Krzos

W dniach 8—9 maja w 35 rocznicę zwycięstwa nad faszyzmem odbyła się III Studencka Sztafeta Zwycięstwa, zorganizowana przez Zarząd Środowiskowy AZS i Zarząd Wojewódzki SZSP, na trasie Pomnik Męczeństwa na Majdanku — Pomnik Bohaterów Warszawy. 8 maja w godzinach popołudniowych przy Pomniku Mauzoleum na Majdanku zgromadziła się młodzież akademicka Lublina. W obecności przedstawicieli władz partyjnych i administracyjnych z sekretarzem KW PZPR doc. dr. hab. Wiesławem Śladkowskim na czele, władz akademickich, byłych więźniów obozu koncentracyjnego na Majdanku — przewodniczący ZW SZSP Wiesław Sikora odczytał antywojenny apel studenckiego środowiska lubelskiego. Spod Mauzoleum wystartowała pierwsza zmiana sztafety. Po złożeniu wieńca i kwiatów przy Pomniku Męczeństwa, po zapaleniu zniczy symbolizujących lata wojny — 35 osobowa grupa wyruszyła na trasę.

Uczestnicy sztafety wzięli udział w uroczystościach związanych z obchodami 35-tej rocznicy zakończenia II wojny światowej, które zgromadziły na placu Litewskim wielu mieszkańców Lublina. Po złożeniu meldunku o gotowości sztafety I sekretarzowi KW PZPR tow. Władysławowi Krukowi, kolejne zmiany udały się w dalszą drogę składając wiązanki kwiatów w miejscach symbolizujących bohaterką walkę narodu polskiego. W odróżnieniu od dwu poprzednich sztafet, które biegiły do Warszawy przez Kurów — Ryki — Garwolin, tegoroczna sztafeta udała się do stolicy przez Nałęczów — Kazimierz — Puławy — Dęblin — Otwock — Międzyzlesie. U podnóża pomnika w Rąbłowie uczestnicy sztafety spotkali się ze studentami — turystami uczestniczącymi w Rajdach Śladami Pamięci, zorganizowanych przez lubelski oddział BPiT SZSP „Almatur”. Sztafeta na całej trasie spotykała się z serdecznym przyjęciem miejscowej ludności. Szczególnym akcentem III Sztafety było włączenie do tradycyjnych symboli AZS i SZSP, trzeciego — powszechnie znanego symbolu — Pomnika Centrum Zdrowia Dziecka. Z dużym wzruszeniem uczestnicy sztafety składali wiązanki kwiatów przy Centrum, oddając hołd młodym, często bezimiennym bohaterom dzielnie stawiającym czoła hitlerowskiemu najeźdźcy.

W godzinach przedpołudniowych 9 maja — w Dniu Zwycięstwa — sztafeta dotarła do Warszawy, składając wieńce przy Grobie Nieznanego Żołnierza i Pomniku Bohaterów Warszawy. Uczestników i organizatorów sztafety podjął tradycyjną lampką wina wiceprzewodniczący Zarządu Głównego SZSP Tadeusz Sawic, który w podsumowaniu bardzo wysoko ocenił inicjatywę lubelskich studentów. Z kronikarskiego obowiązku należy dodać, że obok studentów w szta-

fecie uczestniczyli także pracownicy UMCS: dr Wiesław Dołński, dr Adam Gąsiorowski i mgr Marian Derkacz. Pokłosem tej niezwykle cennej i ciekawej imprezy były dwie interesujące ekspozycje fotograficzne przygotowane przez Piotra Maciuka.

* * *

Kolejna edycja akademickich igrzysk sportowych Lublina zgromadziła na starcie około 1600 studentów. Reprezentanci uniwersytetu zdobyli złote medale w koszykówce kobiet i mężczyzn, siatkówce i tenisie stołowym kobiet oraz piłce nożnej; srebrne — w lekkiej atletyce kobiet, piłce ręcznej i pływaniu mężczyzn; brązowe — w pływaniu kobiet, siatkówce, dżudo, lekkiej atletyce i żeglarskim mężczyźni. Obok tradycyjnych imprez sportowych odbył się wielobój rektorski, wielobój zarządów KU AZS i KS SZSP oraz bieg przełajowy i sztafeta pływacka. W wieloboju rektorskim doc. dr. hab. Zdzisławowi Ilczukowi tylko przypadkowy upadek nie pozwolił na zajęcie pierwszego miejsca. Naszego prorektora wyprzedzili prof. dr hab. Władysław Zalewski (AR) i doc. dr inż. Tadeusz Janowski (PL). W sztafetowym biegu przełajowym 20×800 m reprezentacja UMCS uplasowała się na II miejscu, natomiast sztafeta pływacka 20×50 m stylem dowolnym zakończyła się zwycięstwem UMCS, przed Akademią Medyczną i Politechniką Lubelską.

* * *

W dniach 7—14 maja na zaproszenie państwowego uniwersytetu w Groningen udała się do Holandii reprezentacyjna ekipa UMCS w koszykówce kobiet i mężczyzn. W turnieju kobiet, w którym uczestniczyło 15 zespołów, nasze reprezentantki pokonały Olympię Groningen 35:24 (16:12), Uniwersytet Amsterdam 37:27 (12:14), Groene Uilen 50:35 (28:20), Jolly Jumpers 45:23 (27:8) zdobywając punkty przez Marzenę Gumowską 49, Iwonę Fiałę-Choińską 35, Ewę Oleszcuk 25, Marzenę Szuster 17, Annę Wojtyśiak 15, Urszulę Czepińską 8, Ewę Zabłocką 6, Dorotę Jarosz 4, Mariolę Trautman 4, Elżbietę Bernatek 3 (Małgorzata Staniewska bez punktów — trener mgr Andrzej Strycharzewski). Zespół męski rywalizował z 19 przeciwnikami. W eliminacjach pokonał Olympię Groningen 38:30 (24:14), Enos Groningen 35:29 (17:14), Uniwersytet Amsterdam 35:26 (20:16), natomiast w spotkaniu finałowym uległ drużynie Groene Uilen 39:44 (22:28), w której występował zawodowy koszykarz Martin de Vries. Barw UMCS bronili: Dariusz Kozłowski 49 pkt, Marek Gumowski 40, Zbigniew Dudziński 34, Piotr Szymoniuk 10, Leszek Rouppert 5, Mariusz Siembida 4, Edward Sidoruk 4, Lech Kowalczyk 2, Janusz Bagiński i Andrzej Skiba. Lublinianie zwiedzili uniwersytet, departament Groningen, haski zespół pałacowy Binnenhof i Madurodam „Holandię w miniaturze”.

Szczególnie głęboko utkwiała w pamięci naszych reprezentantów wizyta w Bredzie. W towarzystwie byłych żołnierzy Pierwszej Dywizji Pancerniej, która 28 października 1944 r. wyzwoliła Bredę, złożyliśmy kwiaty na cmentarzu żołnierzy polskich i zwiedziliśmy „polskie miejsca” w stolicy południowej Brabancji. Z dużym żalem opuściliśmy gościnne progi kawiarni „Warszawa”, gdzie poznaliśmy zarówno wspomnienia z lat wojny, jak też dzisiejsze troski holenderskiej Polonii. W drodze powrotnej w Bremie koszykarki dwukrotnie pokonały pierwszoligowy zespół OSC Bremerhaven, natomiast koszykarze — drugoligową drużynę Vegesack SV 57:51 (29:27) i 72:64 (37:36). Dzięki niezwykłej serdeczności i gościnności pp. Marii i Janusza Rzeźników (p. Janusz jest wiceprezesa Związku Polaków „Zgoda”) czuliśmy się w Bremie jak u siebie w domu. Reprezentacja UMCS zanotowała na swoim koncie nowe sukcesy sportowe, a wyprawa przyczyniła się do nawiązania nowych przyjaźni, poznania interesujących zabytków, ciekawych zwyczajów i serdecznych ludzi.

Leszek Maria Rouppert

AKADEMICKIEGO

STUDENCKIE KOŁA NAUKOWE WYDZIAŁU EKONOMICZNEGO

Koło Naukowe Organizatorów powstało w roku 1969. Powołane zostało przy Instytucie Ekonomiki Produkcji, Organizacji i Zarządzania, opiekunem Koła wybrany został mgr Wojciech Lipka, kuratorem zaś doc. dr hab. Zbigniew Szelech. Członkowie Koła aktywnie włączyli się w prace naukowo-badawcze prowadzone w Instytucie Ekonomiki Produkcji, Organizacji i Zarządzania, uczestniczyli m. in. w następujących zadaniach: stan organizacji i zarządzania podstawowymi komórkami działalności przemysłowej wybranych przedsiębiorstw przemysłu elektromaszynowego w województwie lubelskim; struktura i funkcjonowanie administracji uczelni wyższych, kształtowanie kadry kierowniczej Lubelskiego Zagłębia Węglowego w warunkach dynamicznych zmian otoczenia, struktura i funkcjonowanie służb ekonomicznych przedsiębiorstw przemysłu elektromaszynowego w warunkach automatyzacji systemów informacyjno-decyzyjnych, struktura i funkcjonowanie zaplecza naukowo-badawczego przemysłu siarkowego.

W ramach tych tematów studenci prowadzili badania na obozach naukowych w Łęcznej, Stalowej Woli, Lublinie. Efektami tej działalności były także prace seminaryjne i magisterskie. Członkowie Naukowego Koła Organizatorów uczestniczyli w wielu ogólnopolskich konferencjach i seminariach m. in. w Sopocie na III ogólnopolskim seminarium kół naukowych informatyki INFOSEM 75 praca jednego z lubelskich studentów uzyskała wyróżnienie. Ciekawie zapowiadają się prace Koła w bieżącym roku akademickim. Koncentrować się one będą na następujących tematach badawczych: podejmowanie i realizacja decyzji kierowniczych w organizacjach gospodarczych, funkcjonowanie struktur organizacyjnych organizacji gospodarczych. Problematyka ta będzie przedmiotem badań podczas pobytu na obozie naukowym, który zorganizowany zostanie podczas wakacji.

STUDENCKIE KOŁA NAUKOWE EKONOMISTÓW

Studenckie Koło Naukowe liczyło w roku akademickim 1978/1979 — 37 członków rekrutujących się głównie ze studentów trzeciego i czwartego roku studiów. Działalność Koła opierała się o regularnie odbywające się co trzy tygodnie zebrania. Zebrania składały się zawsze z części organizacyjnej i naukowej polegającej na dyskusji członków Koła nad problematyką prac Koła, problemami teorii ekonomii i bieżącą sytuacją gospodarczą. Kilkakrotnie w zebraniach wystąpili z odczytami samodzielni pracownicy wydziału.

W roku 1978 Koło zorganizowało w sierpniu obóz badawczy w Łęcznej. Tematyka jego koncentrowała się wokół trzech zagadnień: 1) Rynek usług w rejonie uprzemysłowionym, 2) Sezonowość zatrudnienia w przemyśle rolnospożywczym (np. ZPO Milejów), 3) Ewolucja siły roboczej na wsi.

Tematyka podjęta na tym obozie kontynuowana była podczas roku akademickiego. W oparciu o uzyskane materiały przygotowano dwie sesje naukowe. 27 XI 1978 sesję wydziałową, na której wygłoszono 6 referatów oraz 25—26 IV 1979 sesję ogólnopolską nt.: „Rozwój i funkcjonowanie sfery usług bytowych”. Na sesji, w której uczestniczyli studenci z AE we Wrocławiu i Poznaniu oraz uniwersytetów w Gdańsku, Łodzi i Toruniu przedstawiono 15 referatów, w tym 5 przez członków naszego Koła. Oprócz tego dwóch członków Koła przedstawiło swe prace na ogólnopolskiej sesji organizowanej 15 V przez SGPiS nt. „Ekonometryczne metody prognozowania popytu”.

Za swoją działalność Koło zostało nagrodzone przez ZG SZSP wycieczką do Uzbekistanu. W wycieczce tej, (20 III—2 IV) brało udział 24 członków Koła.

W okresie letnim w 1979 roku Koło zorganizowało dwa obozy naukowe w Puławach. W miesiącu lipcu (uczestniczyło 15 członków Koła) był to obóz prowadzony w ramach studenckiej akcji „Wisła 2000”. Tematem obozu (zleconym przez Wydz. Roln. Urzędu Woj.) była analiza stanu i perspektywy gospodarki ziemią na terenach nadwiślańskich. Drugi obóz zorganizowany w m-cu sierpniu (uczestniczyło 20 osób) badał zleconą przez WSS „Społem” tematykę „Rynek artykułów żywnościowych w mieście Puławy”.

Ponadto w ramach współpracy z WSS „Społem” członkowie Koła od kwietnia 1979 roku uczestniczą w badaniach nt. „Analiza stopnia wykorzystania miejsc w gastronomii w Lublinie”.

Podkreślić warto też współpracę Koła z biblioteką wydziałową. Szczególnie przydatna była ona w momencie jej przeprowadzki do nowych pomieszczeń. Bez tej pomocy uruchomienie biblioteki w tak krótkim czasie byłoby absolutnie niemożliwe.

KRONIKA *

Dyplomy dla absolwentów Wydziału Ekonomicznego

8 marca w nowej auli Wydziału Ekonomicznego odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów magisterskich absolwentom z kierunków ekonomiki przemysłu i ekonomiki rolnictwa. Władze uczelni reprezentował prorektor UMCS prof. dr hab. Ryszard Orłowski, wydziału — dziekan doc. dr hab. Sławomir Kozłowski oraz prodziekani doc. dr Zbigniew Mitura i doc. dr hab. Jan Zalewa. Spośród licznej rzeszy absolwentów mgr Stanisław Kondrasik otrzymał niebieski dyplom za najlepsze wyniki.

Wysokie odznaczenie dla Keitha Rawsona Jonesa

3 kwietnia odbyła się uroczystość odznaczenia Komandorią Orderu Zasługi PRL dyrektora badań naukowych Instytutu Linguaphone z Londynu — Keitha Rawsona Jonesa. To wysokie odznaczenie zostało przyznane mu przez Radę Państwa w uznaniu wybitnych zasług w popularyzowaniu języka i kultury polskiej w świecie. K. Rawson Jones jest współtwórcą podręcznika do nauczania języka polskiego dla obcokrajowców. Podręcznik ten powstał przy zaangażowaniu Biura Wydawnictw Annales UMCS i pracowników Instytutu Filologii Angielskiej. Podręcznik ten wydany został w listopadzie 1979 r., język polski stał się 35 językiem światowym, nauczany w pośrodku londyńskiego instytutu. Aktu dekoracji K. Rawsona Jonesa dokonał sekretarz KM PZPR w Lublinie Stanisław Mantyka, w uroczystości uczestniczyli: ambasador Wojciech Jaskot — sekretarz generalny Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia”, Zygmunt Radłowski — wicedyrektor Departamentu Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych PRL, sekretarz KW PZPR w Lublinie doc. dr hab. Wiesław Śladkowski. Udział w uroczystości wzięli inicjatorzy współpracy z londyńskim instytutem: prof. dr hab. Wiesław Skrzydło i prof. dr hab. Grzegorz Leopold Seidler.

Szesty akademicki Turniej Znajomości Języka Rosyjskiego i Wiedzy o Kraju Rad

Tegoroczny VI już turniej organizowany był pod hasłem Polsko-Radzieckie Braterstwo Broni i Pracy. Pierwszy etap turnieju organizowany był na wszystkich wydziałach UMCS jeszcze w grudniu ub. r. Wzięło w nim udział ponad 1000 studentów. Na etap II konkursu złożyły się: sprawdzian pisemny i eliminacje ustne. Sprawdzian pisemny wyłonił 15 uczestników, którzy przystąpili do eliminacji ustnych. Zwycięstwo odniosły studentki, które reprezentować będą UMCS w Międzuczelnianej Edycji Turnieju: Ewa Zborowska, Maria Grodecka, Maria Winiarska, Teresa Szaniawska, Marta Ślabek, Irena Chołobuda, Alina Lewandowska, Lucyna Józkowiak i Elżbieta Całka. Tegoroczny turniej organizowany był przez pracowników naukowych Międzuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych oraz działaczy RU SZSP i Uczelnianego Koła TPPR.

Plenarne posiedzenie Rady Społecznej

7 marca odbyło się pierwsze w tym roku plenarne posiedzenie Rady Społecznej UMCS — organu grupującego działaczy politycznych, społecznych, gospodarczych i młodzieżowych z terenu Lubelszczyzny oraz województw ościennych. Sprawozdanie z ponad trzyletniej kadencji jej członkom i władzom uczelni złożył sekretarz Rady Społecznej doc. dr hab. Andrzej Wąsek. Rektor UMCS prof. dr hab. Wiesław Skrzydło złożył gratulacje sekretarzowi KW PZPR w Lublinie Władysławowi Kowalowi z powodu objęcia funkcji przewodniczącego Rady Społecznej UMCS.

Legitymacje partyjne dla studentów

27 marca ponad 50 studentów uczelni odebrało członkowskie i kandydackie legitymacje PZPR. Legitymacje wręczał sekretarz KW PZPR w Lublinie doc. dr hab. Wiesław Śladkowski. Gratulując nowo przyjętym w szeregach PZPR, podkreślił znaczenie prowadzonej w uczelni pracy ideowo-politycznej. Główne kierunki tej działalności w nawiązaniu do finału popularnego w środowisku studenckim Turnieju Wiedzy Politycznej „Politykus” przedstawił w swoim wystąpieniu przewodniczący RU SZSP Ryszard Mikłaszewicz. W drugiej części odbył się uczelniany finał VII edycji wiedzy politycznej „Politykus” organizowany pod hasłem z my-

KRONIKA ❁ KRONIKA ❁ KRONIKA

Podpisanie umowy UMCS z Instytutem Nawozów Sztucznych i Zakładami Przemysłu Nieorganicznego „Permedia”

ślą o przyszłości. W finale znalazło się 9 uczestników. Jury — pod przewodnictwem prorektora doc. dr. hab. Zdzisława Ilczuka i I sekretarza KU PZPR dr. Kazimierza Wilińskiego oceniało trafność odpowiedzi, umiejętność samodzielnego formowania wniosków i uogólnień. Nowością w tym roku było wprowadzenie i ocenianie w konkursie meczu pytań. Zawodnicy zadawali sobie wzajemnie pytania, ich treść i zakres dotyczyły tematyki konkursu. W finale najlepszymi okazali się: Ryszard Mojek i Zbigniew Tekieła (obaj z Wydziału Prawa i Administracji) oraz Marek Witkowski (z Wydziału Pedagogiki i Psychologii). Będą oni reprezentować UMCS w eliminacjach środowiskowych turnieju.

Współpraca UMCS z przemysłem

31 marca podpisane zostały w UMCS dwie umowy o współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej. Pierwsze z porozumień zawarte zostało z Instytutem Nawozów Sztucznych w Puławach. Obie strony zobowiązały się do wymiany informacji naukowej, prowadzenia prac naukowo-badawczych i doświadczeń na terenie instytutu. Pracownicy naukowcy UMCS będą prowadzić badania nad problematyką odsiarczania gazów oraz nad zagadnieniami związanymi z procesami katalizacyjnymi i otrzymywaniem katalizatorów. W instytucie puławskim wdrażane będą efekty tych prac, a także podejmowane nowe opracowania z za-

kresu przedsięwzięć techniczno-produkcyjnych instytutu. Jednostką współpracującą z puławskim instytutem jest Zakład Technologii Chemicznej UMCS.

Od dawna prowadzi współpracę z Lubelskimi Zakładami Przemysłu Nieorganicznego „Permedia” Zakład Chemii Nieorganicznej i Ogólnej. Podpisana także w dniu 31 marca 1980 r. umowa ma na celu wykorzystanie w produkcji zakładów nowych grup związków nieorganicznych. Pracownicy UMCS wykonywać będą prace naukowo-badawcze związane z produkcją zakładu. W obu podpisanych umowach znalazły się postanowienia mówiące o wzajemnym konsultowaniu prac naukowo-badawczych i przekazywaniu informacji o kierunkach badań. Podpisy pod tekstami umów złożył rektor UMCS prof. dr. hab. Wiesław Skrzydło oraz dyrektorzy: doc. inż. Bolesław Skowroński z Instytutu Nawozów Sztucznych i mgr Andrzej Statkiewicz z Zakładów Przemysłu Nieorganicznego „Permedia”.

Sukces Old Gate

Spory sukces zanotował na swoim koncie najmłodszy zespół studencki UMCS — zespół jazzu tradycyjnego — Old Gate. Na zorganizowanym w Warszawie, w lutym br, XIV Konkursie Jazzu Tradycyjnego „Złota tarka”, członkowie zespołu otrzymali zespołowe wyróżnienie przyznane przez jury konkursu. Członkowie zespołu Old Gate zostali zaproszeni do udziału w konkursie w roku przyszłym.

Uczelniane Koło Przyjaźni Polsko-Bułgarskiej

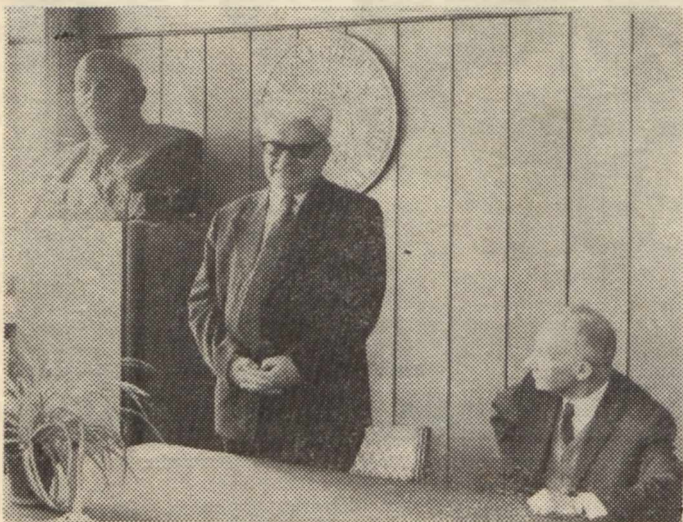
Bardzo aktywnie rozpoczęło działalność Uczelniane Koło Przyjaźni Polsko-Bułgarskiej. Władze Koła — przewodniczący dr Leszek Maria Rouppert, wiceprzewodniczący dr Mieczysław Buczyński, aktywiści i członkowie przygotowali w niespełna dwa miesiące dwa dni bułgarskie w UMCS. Pierwszy Dzień Bułgarski zorganizowany został 10 marca. Rozpoczął się projekcją filmu o Bułgarii, otwarta została wystawa fotograficzna „Bułgaria w obiektywie”, odbyło się spotkanie członków Zarządu Głównego TPPB z członkami Uczelnianego Koła.

Z większym rozmachem przygotowano w dniu 19 maja drugi Dzień Kultury Bułgarskiej w UMCS. W dniu tym w Domu Handlowym „Bazar” zorganizowany został kiermasz bułgarskiej sztuki ludowej, w hallu Wydziału Ekonomicznego prorektor UMCS doc. dr hab. Zdzisław Ilczuk dokonał otwarcia wystawy Bułgarskiej Książki Naukowej. W godzinach popołudniowych odbyła się sesja naukowa: 1300 lat państwa bułgarskiego. Udział w sesji wzięli: Hari Bajraktarow — wiceprezes ZG TPPB, dyrektor Domu Przyjaźni Bułgarskiej w Krakowie, prof. dr Emil Georgijew — członek Bułgarskiej Akademii Nauk, kierownik Katedry Literatury Słowiańskiej w Sofii, autor ponad 600 prac naukowych, najwybitniejszy znawca literatury słowiańskiej w

Uczelniane Koło Przyjaciół Polsko-Bułgarskiej

Bułgarii, prof. dr hab. Franciszek Sławski z Uniwersytetu Jagiellońskiego, autor podręcznika gramatyki bułgarskiej, Jordanka Banenkina — wicedyrektor Bułgarskiego Ośrodka Kultury i Informacji w Warszawie, dr Christa Simeonowa — lektorka języka bułgarskiego w Uniwersytecie Warszawskim, władze i członkowie Uczelnianego Koła TPPB, pracownicy Instytutu Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej.

Wieczorem w sali widowiskowej w Chatce Żaka odbyła się wieczornica w wykonaniu studentów filologii rosyjskiej i słowiańskiej z sekcji bułgarystyki. Wieczornica ta przygotowana została pod kierunkiem dr Marty Karpaczewej, niestrudzonej propagatorki i inspiratorki wszelkich wydarzeń o tematyce bułgarskiej w UMCS.

Obrady sesji naukowej — 1300 lat państwa bułgarskiego — referat wygłasza prof. dr Emil Georgijew, obok prof. dr hab. Franciszek Sławski

Prasa bułgarska zainteresowała lubelskich studentów

Zakład Filologii Germańskiej

Zakład Filologii Germańskiej został powołany w 1974 r. Wtedy też rozpoczęło kształcenie nauczycieli-germanistów, którzy mieli zasilić kadre dydaktyczną w szkołach Lubelszczyzny i przyległych regionów. W obecnym roku akademickim opuszcza uczelnię trzeci rocznik absolwentów germanistyki. Jest to niewątpliwą zasługą całego zespołu naukowo-dydaktycznego, a niemały udział w tym przypadku obokrajowcom — gościom z NRD — oni to bowiem w dużej mierze przyczyniają się do podniesienia na wyższy poziom sprawności językowych studentów, wspomagają zdobywanie przez nich rzetelnej wiedzy filologicznej. Jako pierwszych gościliśmy przez 4 lata małżeństwo E. F. Wagnerów, którzy zapisali się w pamięci współpracowników i studentów. Wspaniale rozpoczętą i niełatwą pracę podjęli w roku 1978 mgr Sabina Kaufmann oraz dr Ulrich Kaufmann oboje z Uniwersytetu Fryderyka Schillera w Jenie. Mgr Sabina Kaufmann, lektor czuwa nad prawidłowością przyswajania języka niemieckiego przez studentów germanistyki. Między innymi jej zasługą jest, że pierwszy rok legitymuje się tak wysokim poziomem wiedzy filologicznej.

Jedną z dziedzin filologii, która wymaga stałego dopływu nowych informacji jest literaturoznawstwo. Dr Ulrich Kaufmann przekazywał w wykładach i ćwiczeniach rzetelną wiedzę o stanie rozwoju badań literackich w NRD. W czasie pobytu w naszym kraju brał czynny udział w konferencjach ogólnopolskich, poświęconych wybranym zagadnieniom literaturoznawczym, przyczyniając się tym samym do dalszego rozwoju tej dziedziny filologicznej w Polsce. Na uwagę zasługują jego kontakty z nauczycielami języka niemieckiego Lubelszczyzny, dr Kaufmann uczestniczył w spotkaniach organizowanych przez Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, przyczyniając się do podniesienia kwalifikacji językowych czynnych nauczycieli i popularyzacji literatury NRD.

Z dużym zadowoleniem należy odnotować zainteresowania naszych gości sprawą nauczania języka niemieckiego w Polsce, co przyczyniło się do stałego kontaktu z czasopismem „Języki Obce w Szkole”, w którym ukazywały się artykuły dr. Ulricha Kaufmanna. Dalsze uwagi — bardzo pochlebne o naszym systemie nauczania języków obcych i o olimpiadach językowych — znalazły się w artykule opublikowanym w Lipsku, w periodyku „Deutsch als Fremdsprache”, a pokaźna ilość artykułów i recenzji naszych gości opublikowana została w „Lubelskich Materiałach Neofilologicznych”.

Nasi goście opuszczają Lublin. Należy żałować, że dość krótko trwała wspaniale rozpoczęta współpraca. Ich wkład w kształcenie studentów-germanistów zaowocuje niewątpliwie w przyszłości i zapisze się w pamięci przyszłych nauczycieli języka niemieckiego.

Jerzy Brzeziński

EKSLIBRISY
ZBIGNIEWA
JÓZWIKA

DLA
PRACOWNIKÓW
UMCS

LINORYT 1974

RYSZARD ORŁOWSKI

KOLEGIUM REDAKCYJNE:

Antoni Dudek, Zbigniew Józwiak, Zdzisław Kowalski (przew.)
Halina Opolska, Elżbieta Muława-Pachol (sekr.), Piotr Macluk (fot.).
Adres Redakcji: Pl. M. Curie-Skłodowskiej 5,
p. 1323 (XIII p.), tel. 382-56 w. 75

Druk. UMCS, zam. 384/80, nakład 250, f. A4, W-4